

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (ceturtā palāta)

2020. gada 11. martā*

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Tiesu iestāžu sadarbība krimināllietās – Pamatlēmums 2002/584/TI – Eiropas apcietināšanas orderis – 5. panta 3. punkts – Nodošana, kas ir pakļauta nosacījumam, ka pieprasītā persona tiks nogādāta atpakaļ uz izpildes dalībvalsti, lai tajā izciestu brīvības atņemšanas sodu vai ar brīvības atņemšanu saistītu drošības līdzekli, kas tai tiks piespriests izsniegšanas dalībvalstī – Atpakaļnogādes brīdis – Pamatlēmums 2008/909/TI – 3. panta 3. punkts – Piemērošanas joma – 8. pants – Izsniegšanas dalībvalstī pasludināta soda pielāgošana – 25. pants – Soda izpilde atbilstoši Pamatlēmuma 2002/584/TI 5. panta 3. punktam

Lietā C-314/18

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *rechtbank Amsterdam* (Amsterdamas tiesa, Nīderlande) iesniedza ar lēmumu, kurš pieņemts 2018. gada 1. maijā un kurš Tiesā reģistrēts 2018. gada 8. maijā, tiesvedībā par Eiropas apcietināšanas ordera izpildi, kas izsniegts attiecībā uz

SF,

TIESA (ceturtā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs M. Vilars [*M. Vilaras*], K. Lēnartss [*K. Lenaerts*], Tiesas priekšsēdētājs, kas pilda ceturtās palātas tiesneša pienākumus, tiesneši D. Švābi [*D. Šváby*] un K. Jirimēe [*K. Jürimäe*] un N. Pisarra [*N. Piçarra*] (referents),

ģenerāladvokāts: P. Pikamēe [*P. Pikamäe*],

sekretāre: M. Fereira [*M. Ferreira*], galvenā administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2019. gada 7. marta tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

- SF vārdā – *T. E. Korff* un *T. O. M. Dieben*, *advocaten*,
- *Openbaar Ministerie* vārdā – *K. van der Schaft*, kā arī *L. Lunshof* un *N. Bakkenes*, pārstāvji,
- Nīderlandes valdības vārdā – *M. Bulterman*, *C. S. Schillemans* un *A. M. de Ree*, pārstāves,
- Īrijas vārdā – *G. Hodge* un *A. Joyce*, pārstāvji, kuriem palīdz *L. Dempsey*, *BL*,
- Itālijas valdības vārdā – *G. Palmieri*, pārstāve, kurai palīdz *S. Faraci*, *avvocato dello Stato*,

* Tiesvedības valoda – holandiešu.

- Austrijas valdības vārdā – *J. Schmoll*, pārstāve,
- Polijas valdības vārdā – *B. Majczyna*, pārstāvis,
- Apvienotās Karalistes valdības vārdā – *S. Brandon*, pārstāvis, kam palīdz *D. Blundell*, *barrister*,
- Eiropas Komisijas vārdā – *R. Troosters* un *S. Grünheid*, pārstāvji,

noklausījusies ģenerālvokāta secinājumus 2019. gada 16. maija tiesas sēdē,
pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Padomes Pamatlēmuma 2002/584/TI (2002. gada 13. jūnijs) par Eiropas apcietināšanas orderi un par nodošanas procedūrām starp dalībvalstīm (OV 2002, L 190, 1. lpp.) 1. panta 3. punktu un 5. panta 3. punktu, kā arī Padomes Pamatlēmuma 2008/909/TI (2008. gada 27. novembris) par savstarpējas atzīšanas principa piemērošanu attiecībā uz spriedumiem krimināllietās, ar kuriem piespriesti brīvības atņemšanas sodi vai ar brīvības atņemšanu saistīti pasākumi, lai tos izpildītu Eiropas Savienībā (OV 2008, L 327, 27. lpp.), ar grozījumiem, kas izdarīti ar Padomes Pamatlēmumu 2009/299/TI (2009. gada 26. februāris) (OV 2009, L 81, 24. lpp.) (turpmāk tekstā attiecīgi – “Pamatlēmums 2002/584” un “Pamatlēmums 2008/909”), 1. panta a) un b) punktu, 3. panta 3. un 4. punktu, 8. panta 2. punktu un 25. pantu.
- 2 Šis lūgums ir iesniegts saistībā ar tiesvedību par tāda Eiropas apcietināšanas ordera izpildi Nīderlandē, ko izsniedzis *Canterbury Crown Court* (Kenterberijas Kroņa tiesa, Apvienotā Karaliste) tiesnesis, lai veiktu kriminālvajāšanu pret SF, Nīderlandes pilsoni.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

Pamatlēmums 2002/584

- 3 Pamatlēmuma 2002/584 5. un 6. apsvērumā ir noteikts:
 - “(5) Eiropas Savienībai nospraustais mērķis kļūt par brīvības, drošības un tiesiskuma telpu liek atcelt izdošanu starp dalībvalstīm un to aizstāt ar nodošanas sistēmu starp tiesu iestādēm. Ieviešot jaunu, vienkāršotu sistēmu, saskaņā ar kuru notiesātas vai aizdomās turētas personas nodod sodu izpildei vai kriminālvajāšanai, būs iespējams izvairīties no sarežģītības un iespējamās kavēšanās, kas piemīt pastāvošajām izdošanas procedūrām. Tradicionālās sadarbības attiecības, kas līdz šim pārsvarā pastāvēja starp dalībvalstīm, ir jāaizvieto ar sistēmu, kura brīvības, drošības un tiesiskuma telpā paredz brīvu tiesu nolēmumu apriti krimināllietās un kas attiecas gan uz procesuālajiem, gan uz galīgajiem nolēmumiem.
 - (6) Eiropas apcietināšanas orderis, kuru paredz šis pamatlēmums, ir pirmais konkrētais pasākums, ar kuru krimināltiesību jomā īsteno savstarpējas atzīšanas principu, kuru Eiropadome raksturojusi kā tiesu iestāžu sadarbības “stūrakmeni”.”

4 Saskaņā ar šā pamatlēmuma 1. pantu:

“1. Eiropas apcietināšanas orderis ir tiesas nolēmums, ko izsniedz dalībvalsts, lai cita dalībvalsts apcietinātu un nodotu pieprasīto personu kriminālvajāšanas veikšanai vai lai izpildītu brīvības atņemšanas sodu, vai arī lai piemērotu ar brīvības atņemšanu saistītu drošības līdzekli.

2. Dalībvalstis izpilda ikvienu Eiropas apcietināšanas orderi, pamatojoties uz savstarpējas atzišanas principu un saskaņā ar šī pamatlēmuma noteikumiem.

3. Šis pamatlēmums [ne]groza pienākumu ievērot pamattiesības un tiesību pamatprincipus, kā tie minēti 6. pantā Līgumā par Eiropas Savienību.”

5 Minētā pamatlēmuma 3., 4. un 4.a pantā ir noteikti Eiropas apcietināšanas ordera obligātas un fakultatīvas neizpildes pamati.

6 Šā paša pamatlēmuma 5. pantā “Garantijas, kas izsniegšanas dalībvalstij jāsniedz īpašos gadījumos” ir noteikts:

“Izpildes dalībvalsts tiesībās var noteikt, ka izpildes tiesu iestāde izpilda Eiropas apcietināšanas orderi ar šādiem nosacījumiem:

[..]

3. Ja persona, attiecībā uz kuru ir izsniegts Eiropas apcietināšanas orderis tās kriminālvajāšanai, ir izpildes dalībvalsts pilsonis vai rezidents, tad nodošanu var pakļaut nosacījumam, ka personu, pēc tās nopratināšanas, nogādā atpakaļ izpildes dalībvalstī, lai izciestu brīvības atņemšanas sodu vai piespiedu līdzekli, kas tai piespriests izsniegšanas dalībvalstī.”

Pamatlēmums 2008/909

7 Saskaņā ar Pamatlēmuma 2008/909 1. pantu:

“Šajā pamatlēmumā:

a) “spriedums” ir galīgs sprieduma valsts tiesas pieņemts [..] lēmums vai rīkojums, ar ko piespriež sodu fiziskai personai;

b) “sods” ir jebkurš brīvības atņemšanas sods vai ar brīvības atņemšanu saistīts pasākums, kas, pamatojoties uz kriminālprocesu, ir piespriests uz noteiktu vai nenoteiktu laiku par noziedzīga nodarījuma izdarīšanu;

c) “sprieduma valsts” ir dalībvalsts, kurā ir pieņemts spriedums;

d) “izpildes valsts” ir dalībvalsts, kurai ir pārsūtīts spriedums, lai to atzītu un izpildītu.”

8 Šā pamatlēmuma 3. pants ir formulēts šādi:

“1. Šā pamatlēmuma mērķis ir izstrādāt noteikumus, saskaņā ar kuriem dalībvalstij jāatzīst spriedums un jāizpilda sods, lai sekmētu notiesātās personas sociālo rehabilitāciju.

2. Šo pamatlēmumu piemēro, ja notiesātā persona atrodas sprieduma valstī vai izpildes valstī.

3. Šis pamatlēmums attiecas tikai uz spriedumu atzīšanu un sodu izpildi šā pamatlēmuma izpratnē. Tas, ka līdztekus piespriestajam sodam ir piespriests arī naudassods un/vai pieņemts konfiskācijas rīkojums, kas nav vēl samaksāts, atgūts vai izpildīts, neliedz pārsūtīt spriedumu. Tādu naudassodu un konfiskācijas rīkojumu atzīšana un izpilde citās dalībvalstīs balstās uz instrumentiem, ko dalībvalstis piemēro savstarpēji, jo īpaši uz Padomes Pamatlēmumu 2005/214/TI (2005. gada 24. februāris) par savstarpējas atzīšanas principa piemērošanu finansiālām sankcijām [(OV 2005, L 76, 16. lpp.)] un Padomes Pamatlēmumu 2006/783/TI (2006. gada 6. oktobris) par savstarpējas atzīšanas principa piemērošanu konfiskācijas rīkojumiem [(OV 2006, L 328, 59. lpp.)].
4. Šis pamatlēmums negroza pienākumu ievērot pamattiesības un tiesību pamatprincipus, kas noteikti Līguma 6. pantā.”
9. Pamatlēmuma 2008/909 8. pantā “Sprieduma atzīšana un soda izpilde” ir paredzēts:
- “1. Saskaņā ar 4. pantu pārsūtīto spriedumu un pēc tam, kad veikta procedūra atbilstīgi 5. pantam, izpildes valsts kompetentā iestāde atzīst un tūlīt veic visus soda izpildei vajadzīgos pasākumus, izņemot gadījumus, kad tā nolemj izmantot kādu no 9. pantā paredzētajiem sprieduma neatzīšanas un neizpildīšanas pamatiem.
2. Ja soda ilgums neatbilst izpildes valsts tiesību aktiem, izpildes valsts kompetentā iestāde var nolemt sodu pielāgot, bet tikai tad, ja minētais sods pārsniedz augstāko iespējamo sodu, kas paredzēts attiecībā uz līdzīgiem nodarījumiem saskaņā ar šīs valsts tiesību aktiem. Pielāgotais sods nav mazāks par augstāko iespējamo sodu, kas paredzēts attiecībā uz līdzīgiem nodarījumiem saskaņā ar izpildes valsts tiesību aktiem.
- [..]
4. Pielāgotais sods nepastiprina sprieduma valstī piespriesto sodu saistībā ar tā veidu vai ilgumu.”
10. Saskaņā ar šā pamatlēmuma 25. pantu “Sodu izpilde saskaņā ar Eiropas apcietināšanas orderi”:
- “Neskarot Pamatlēmumu 2002/584/TI, šā pamatlēmuma noteikumus piemēro *mutatis mutandis* tiktāl, ciktāl tie atbilst noteikumiem minētajā pamatlēmumā, sodu izpildei gadījumos, ja dalībvalsts apņemas izpildīt sodu lietās atbilstīgi 4. panta 6. punktam minētajā pamatlēmumā vai ja, rīkojoties saskaņā ar 5. panta 3. punktu minētajā pamatlēmumā, tā ir izvirzījusi nosacījumu, ka persona jānodod soda izciešanai attiecīgajā dalībvalstī, lai novērstu to, ka attiecīgā persona paliek nesodīta.”

Nīderlandes tiesības

11. *Overleveringswet* (Likums par personu nodošanu) (*Stb.* 2004, Nr. 195, turpmāk tekstā – “*OLW*”), ar ko Nīderlandes tiesībās ir transponēts Pamatlēmums 2002/584, 6. panta 1. punktā ir paredzēts:
- “Nīderlandes valstspiederīgā nodošana var tikt atļauta, ja šāds lūgums ir izteikts pret šo personu veiktās izmeklēšanas krimināllietā nolūkā un ja izpildes tiesu iestāde uzskata, ka ir garantēts, ka, ja šī persona izsniegšanas dalībvalstī tiks notiesāta ar galīgu brīvības atņemšanas sodu par darbībām, par kurām var tikt atļauta nodošana, tad tā varēs izciest šo sodu Nīderlandē.”
12. Šī likuma 28. panta 2. punktā ir noteikts:
- “Ja *rechtbank* [tiesa] konstatē [..], ka nodošanu nevar atļaut [..], tai savā lēmumā ir jāatsaka šī nodošana.”

- 13 *Wet wederzijdse erkenning en tenuitvoerlegging vrijheidsbenemende en voorwaardelijke sancties* (Likums par brīvības atņemšanas sodu un nosacītu sodu savstarpēju atzīšanu un izpildi, *Stb.* 2012, Nr. 333, turpmāk tekstā – “*WETS*”), ar kuru Nīderlandes tiesībās tiek ieviests Pamatlēmums 2008/909, 2:2. panta 1. punkta formulējums ir šāds:

“Ministra kompetencē ir atzīt tiesas lēmumu, ko pārsūtījusi viena no izsniegšanas dalībvalstīm, lai to izpildītu Nīderlandē.”

- 14 Atbilstoši šī likuma 2:11. pantam:

“1. Ministrs pārsūta tiesas lēmumu un apliecināto dokumentu apelācijas tiesas prokuratūras ģenerālvokātam, ja vien viņš uzreiz neuzskata, ka pastāv tiesas lēmuma atzīšanas atteikuma pamati.

2. Ģenerālvokāts nekavējoties iesniedz tiesas nolēmumu *Gerechthof Arnhem-Leeuwarden* [Arnemas-Leuwardenas apelācijas tiesa, Nīderlande] īpašajai palātai [..].

3. *Gerechthof* [apelācijas tiesas] īpašā palāta nolemj:

[..]

c) kāda ir piesprietā brīvības atņemšanas soda pielāgošana, ko paredz ceturtais, piektais vai sestais punkts.

4. Ja piesprietā brīvības atņemšanas soda ilgums ir lielāks nekā maksimālais sods par attiecīgo nodarījumu Nīderlandes tiesībās, brīvības atņemšanas soda ilgumu samazina līdz šim maksimālajam ilgumam.

5. Ja notiesātā persona ir nodota ar atpakaļnogādes garantiju [*OLW*] 6. panta 1. punkta izpratnē, 4. punkts nav piemērojams, taču tad ir jānosaka, vai piesprietais brīvības atņemšanas sods atbilst sodam, kas par attiecīgo nodarījumu tiktu piespriests Nīderlandē. Vajadzības gadījumā sods tiek pielāgots, ņemot vērā atzinumus, kas attiecībā uz izdarītā nodarījuma smagumu sniegti izsniegšanas dalībvalstī.

[..]”

Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi

- 15 2017. gada 3. martā *Canterbury Crown Court* (Kenterberijas Kroņa tiesa) tiesnesis izsniedza pret SF, Nīderlandes valstspiederīgo, Eiropas apcietināšanas orderi, lai veiktu pret viņu kriminālvajāšanu par diviem noziedzīgiem nodarījumiem, proti, savvērestību nolūkā ievest Apvienotajā Karalistē, pirmkārt, četrus kilogramus heroīna un, otrkārt, četrpadsmit kilogramus kokaina.
- 16 2017. gada 30. martā *officier van justitie* (prokurors, Nīderlande) lūdza izsniegšanas tiesu iestādi sniegt garantiju, kas paredzēta Pamatlēmuma 2002/584 5. panta 3. punktā un *OLW* 6. panta 1. punktā.
- 17 Ar 2017. gada 20. aprīļa vēstuli *Home Office* (Iekšlietu ministrija, Apvienotā Karaliste) (turpmāk tekstā – “Apvienotās Karalistes Iekšlietu ministrija”) atbildēja:

[..]

Apvienotā Karaliste apņemas nodrošināt, ka, ja SF Apvienotajā Karalistē tiks piespriests brīvības atņemšanas sods, viņš saskaņā ar *Extradition Act 2003* (2003. gada Likums par izdošanu) 153.C pantu tiks nogādāts atpakaļ uz Nīderlandi, tiklīdz tas būs saprātīgi iespējams, pēc kriminālprocesa Apvienotajā Karalistē beigām un pēc jebkuras citas procedūras, kas attiecas uz noziedzīgo nodarījumu, kura dēļ ir lūgta nodošana, beigām.

Detalizēta informācija par iespējamo SF piespriesto sodu tiks paziņota, kad viņš tiks nogādāts atpakaļ uz Nīderlandi. Mēs uzskatām, ka nodošana saskaņā ar Pamatlēmumu [2002/584] neļauj Nīderlandei mainīt soda, kuru, iespējams, piespriedis Apvienotās Karalistes tiesa, ilgumu.”

18 Pēc tam, kad Apvienotās Karalistes Iekšlietu ministrijai tika lūgts precizēt vārdu savienojumu “jebkura cita procedūra” 2003. gada Likuma par izdošanu 153.C panta izpratnē, tā 2018. gada 19. februāra elektroniskā pasta vēstulē atbildēja šādi:

“Varu jums norādīt, ka izteikums “cita procedūra” var ietvert:

- a) konfiskācijas pasākuma izvērtēšanu;
- b) procedūru nolūkā noteikt brīvības atņemšanas soda, kas jāizcieš, ja netiek samaksāts iespējamais naudas sods, ilgumu;
- c) iespējamu tiesību aizsardzības līdzekļu izsmelšanu, un
- d) visu konfiskācijas rikojumu vai naudas sodu samaksas termiņu beigšanos.”

19 Iesniedzējtiesa uzreiz norāda, ka, SF ieskatā, šī nosūtīšanas garantija neatbilst nosacījumiem, kas paredzēti gan Pamatlēmumā 2002/584, gan Pamatlēmumā 2008/909, un ka līdz ar to *rechtbank Amsterdam* (Amsterdamas tiesa, Nīderlande) bija jāatsakās viņu nodot kompetentajai Apvienotās Karalistes iestādei. Šī tiesa šajā kontekstā jautā par noteiktu minētās garantijas daļu saderību ar Pamatlēmumiem 2002/584 un 2008/909.

20 Pirmkārt, iesniedzējtiesa uzskata, ka Apvienotās Karalistes Iekšlietu ministrijas 2017. gada 20. aprīļa vēstules daļa, saskaņā ar kuru “Apvienotā Karaliste apņemas nodrošināt, ka gadījumā, ja SF Apvienotajā Karalistē tiks piespriests brīvības atņemšanas sods, viņš [...] tiks nogādāts atpakaļ uz Nīderlandi, tiklīdz tas būs iespējams, pēc kriminālprocesa Apvienotajā Karalistē beigām un pēc jebkuras citas procedūras saistībā ar noziedzīgo nodarījumu, par kuru viņa nodošana tiek lūgta, beigām”, rada jautājumu par to, kurā brīdī sprieduma dalībvalstij ir jānogādā uz izpildes dalībvalsti persona, kuras nodošana tiek lūgta, lai tā tajā izciestu brīvības atņemšanas sodu vai ar brīvības atņemšanu saistītu drošības līdzekli, kurš tai tiks noteikts.

21 Šajā ziņā iesniedzējtiesa atsaucas uz 2017. gada 25. janvāra spriedumu *van Vemde* (C-582/15, EU:C:2017:37), lai uzskatītu, ka šāds pienākums nogādāt personu uz izpildes dalībvalsti nevar pastāvēt, pirms nolēmums, ar kuru piespriests brīvības atņemšanas sods vai ar brīvības atņemšanu saistīts drošības līdzeklis, ir kļuvis galīgs.

22 Tomēr šai tiesai rodas jautājums, vai dalībvalsts, kas izdevusi Eiropas apcietināšanas orderi kriminālvajāšanas veikšanai, kā dalībvalsts, kurā vēlāk tiks pasludināts spriedums, saistībā ar Pamatlēmuma 2002/584 5. panta 3. punktā paredzēto garantiju attiecīgās personas nodošanu izpildes dalībvalstij var pakļaut nosacījumam, ka ne tikai nolēmums, ar kuru piespriests brīvības atņemšanas sods vai ar brīvības atņemšanu saistīts drošības līdzeklis, ir kļuvis galīgs, bet arī tam, ka ir pilnībā pabeigta jebkura cita procedūra attiecībā uz noziedzīgo nodarījumu, par kuru nodošana ir pieprasīta, piemēram, konfiskācijas procedūra.

- 23 Iesniedzējtiesas skatījumā, var tikt apgalvots, ka mērķis atvieglot notiesātās personas sociālo rehabilitāciju, kāds ir noteikts gan Pamatlēmuma 2002/584 5. panta 3. punktā, gan Pamatlēmumā 2008/909, ietver prasību, lai attiecīgā persona tiktu nogādāta uz izpildes dalībvalsti, tiklīdz nolēmums, ar kuru piespriests brīvības atņemšanas sods vai ar brīvības atņemšanu saistīts drošības pasākums, ir kļuvis galīgs, negaidot citu tādu procedūru iznākumu, kas saistītas ar noziedzīgo nodarījumu, par kuru ir izsniegts Eiropas apcietināšanas orderis.
- 24 Minētās tiesas ieskatā, tāpat ir iespējams apgalvot, ka attiecīgās personas nogādāšana uz izpildes dalībvalsti, tiklīdz nolēmums, ar kuru piespriests brīvības atņemšanas sods vai ar brīvības atņemšanu saistīts drošības līdzeklis, ir kļuvis galīgs, var apdraudēt mērķi atbilstoši LESD 67. panta 1. un 3. punktam – nodrošināt augsta līmeņa aizsardzību brīvības, drošības un tiesiskuma telpā, izmantojot noziedzības apkarošanas līdzekļus. Šajā ziņā iesniedzējtiesa norāda – ja dalībvalstij, kas izsniegusi Eiropas apcietināšanas orderi kriminālvajāšanas veikšanai, kā dalībvalstij, kurā vēlāk tiks pasludināts spriedums, būtu jāveic konfiskācijas procedūra, attiecīgajai personai klāt neesot, šai dalībvalstij varētu nākties saskarties ar praktiskām un ar pierādījumiem saistītām problēmām šīs klāt neesamības dēļ, kas tai varētu likt atteikties no šādas procedūras veikšanas.
- 25 Otrkārt, attiecībā uz Apvienotās Karalistes Iekšlietu ministrijas 2017. gada 20. aprīļa vēstules daļu, saskaņā ar kuru “nodošana saskaņā ar Pamatlēmumu [2002/584] neļauj Nīderlandei mainīt soda, ko, iespējams, piespriedīs Apvienotās Karalistes tiesa, ilgumu”, iesniedzējtiesa uzskata, ka tā rada jautājumu, vai izpildes dalībvalsts pēc tam, kad tā ir nodevusi attiecīgo personu, izmantojot Pamatlēmuma 2002/584 5. panta 3. punktā paredzēto garantiju, var, pamatojoties uz Pamatlēmuma 2008/909 25. pantu, pielāgot brīvības atņemšanas sodu vai ar brīvības atņemšanu saistītu drošības līdzekli, kas tiks noteikts šai personai sprieduma dalībvalstī, pārsniedzot Pamatlēmuma 2008/909 8. panta 2. punktā atļauto.
- 26 Iesniedzējtiesa šajā ziņā piebilst, ka no parlamentārajiem darbiem, kas veikti pirms *WETS* pieņemšanas, izriet, ka, Nīderlandes likumdevēja ieskatā, Pamatlēmuma 2008/909 25. pants dod iespēju saglabāt politiku attiecībā uz Nīderlandes pilsoņiem, kas bija spēkā pirms šī pamatlēmuma īstenošanas, – atbilstoši kurai ārvalstu kriminālsodi tika pārvērti par sodiem, kas parasti tika piemēroti Nīderlandē par līdzīgu noziedzīgu nodarījumu, un šī politika pašlaik ir ietverta minētā likuma 2:11. panta 5. punktā. Mērķis esot panākt vienlīdzīgu attieksmi pret Nīderlandes pilsoņiem, kurš ir jānodod un kurš varētu tikt tiesāts arī Nīderlandē, un Nīderlandes pilsoņiem, kurš ir tiesāts Nīderlandē. Iesniedzējtiesa nav droša, ka Pamatlēmuma 2008/909 25. pants var tikt interpretēts šādi.
- 27 Šādos apstākļos *rechtbank Amsterdam* (Amsterdamas tiesa) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:
- “1) Vai Pamatlēmuma [2002/584] 1. panta 3. punkts un 5. panta 3. punkts, kā arī Pamatlēmuma [2008/909] 1. panta a) un b) punkts, 3. panta 3. un 4. punkts un 25. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tad, ja izsniegšanas dalībvalsts valstspiederīgā nodošana kriminālvajāšanas veikšanai ir pakļauta Pamatlēmuma [2002/584] 5. panta 3. punktā minētajam nosacījumam, ka attiecīgā persona pēc nopratināšanas tiks nogādāta atpakaļ izpildes dalībvalstī, lai tajā izciestu brīvības atņemšanas sodu vai ar brīvības atņemšanu saistītu drošības līdzekli, kas tai piespriests Eiropas apcietināšanas ordera izsniegšanas dalībvalstī, Eiropas apcietināšanas ordera izsniegšanas dalībvalstij – kā valstij, kas ir pieņēmusi nolēmumu, – attiecīgā persona – pēc tam, kad notiesāšana ar brīvības atņemšanas sodu vai ar brīvības atņemšanu saistītu drošības līdzekli ir ieguvusi galīgu spēku, – faktiski ir jānogādā atpakaļ tikai tad, kad ar galīgu nolēmumu ir pabeigtas “visas citas procedūras saistībā ar noziedzīgo nodarījumu, kura dēļ tika lūgta nodošana”, piemēram, konfiskācijas procedūra?
- 2) Vai Pamatlēmuma [2008/909] 25. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka dalībvalsts, ja tā ir nodevusi savu valstspiederīgo, pamatojoties uz garantiju atbilstoši Pamatlēmuma [2002/584] 5. panta 3. punktam, kā izpildes valsts, atzīstot un izpildot pret šo personu pasludināto spriedumu – atkāpjoties no

Pamatlēmuma [2008/909] 8. panta 2. punkta –, drīkst pārbaudīt, vai šai personai piespriests brīvības atņemšanas sods ir atbilstīgs sodam, kāds par attiecīgo nodarījumu tai tiktu piespriests izpildes dalībvalstī, un, ja nepieciešams, atbilstoši pielāgot piespriesto brīvības atņemšanas sodu?”

Par lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu pieņemamību

28. Nīderlandes valdība apgalvo, ka lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir nepieņemams.
29. Pirmkārt, šī valdība uzskata, ka uzdotie jautājumi nav saistīti ar strīda priekšmetu. Pamatlietā iesniedzējtiesai esot jāizvērtē, vai izsniegšanas tiesu iestādes sniegtā garantija atbilst Pamatlēmuma 2002/584 5. panta 3. punktam. Tomēr šajā tiesību normā nav formulēta neviena prasība attiecībā ne uz brīdi, kad attiecīgā persona ir jānogādā atpakaļ uz izpildes dalībvalsti, ne uz tā brīvības atņemšanas soda vai ar brīvības atņemšanu saistīta drošības līdzekļa izpildi pēc minētās nogādes, kas šai personai piespriests izsniegšanas dalībvalstī. Tādējādi šo jautājumu priekšmets netiks pārbaudīts Eiropas apcietināšanas ordera izpildes procedūrā un – otrā jautājuma gadījumā – ietilps Pamatlēmuma 2008/909 piemērošanas jomā.
30. Nīderlandes valdība uzskata, otrkārt, ka uzdotie jautājumi ir hipotētiski. Šīs valdības ieskatā, brīdi, kad iesniedzējtiesa pieņems lēmumu par personas, uz kuru attiecas Eiropas apcietināšanas orderis kriminālvajāšanas veikšanai, nodošanu izsniegšanas dalībvalstij, nebūs skaidrs, vai šī persona tiks notiesāta un vai tātad viņa būs jānogādā uz izpildes dalībvalsti. Tādējādi neesot droši zināms, ka ir nozīme citām procedūrām saistībā ar noziedzīgo nodarījumu, kas ir Eiropas apcietināšanas ordera pamatā, kā arī iespējami piespriests brīvības atņemšanas soda vai ar brīvības atņemšanu saistīta drošības līdzekļa pielāgošanai.
31. Šajā ziņā ir jāatgādina, ka saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru LESD 267. pantā iedibinātās sadarbības starp Tiesu un valsts tiesām ietvaros tikai valsts tiesai, kura izskata strīdu un ir atbildīga par pieņemamo tiesas nolēmumu, ņemot vērā lietas īpatnības, ir jāizvērtē gan prejudiciālā nolēmuma nepieciešamība, lai tā varētu pieņemt nolēmumu lietā, gan jautājumu, ko tā uzdod Tiesai, atbilstība. Līdz ar to, ja uzdotie jautājumi attiecas uz Savienības tiesību interpretāciju, Tiesai principā ir jāpieņem nolēmums (spriedumi, 2018. gada 25. jūlijs, AY (Apcietināšanas orderis – Liecinieks), C-268/17, EU:C:2018:602, 24. punkts, kā arī 2018. gada 10. decembris, *Wightman* u.c., C-621/18, EU:C:2018:999, 26. punkts un tajā minētā judikatūra).
32. Līdz ar to uz jautājumiem par Savienības tiesību interpretāciju, kurus valsts tiesa uzdevusi savas atbildības ietvaros noteiktā tiesiskā regulējuma un faktisko apstākļu kontekstā, kuru precizitāte Tiesai nav jāpārbauda, attiecas atbilstības pieņēmums. Atteikties lemt par valsts tiesas uzdoto prejudiciālo jautājumu Tiesa var tikai tad, ja ir acīmredzams, ka lūgtajai Savienības tiesību interpretācijai nav nekāda sakara ar pamatlietas apstākļiem vai tās priekšmetu, ja problēmai ir hipotētisks raksturs vai arī ja Tiesai nav zināmi faktiskie un tiesību apstākļi, kas vajadzīgi, lai sniegtu lietderīgu atbildi uz tai uzdotajiem jautājumiem (spriedumi, 2018. gada 25. jūlijs, AY (Apcietināšanas orderis – Liecinieks), C-268/17, EU:C:2018:602, 25. punkts, kā arī 2018. gada 24. oktobris, XC u.c., C-234/17, EU:C:2018:853, 16. punkts un tajā minētā judikatūra).
33. Šajā lietā iesniedzējtiesa Tiesai ir iesniegusi informāciju par faktiskajiem un tiesību apstākļiem, kas vajadzīga, lai sniegtu lietderīgu atbildi uz uzdotajiem jautājumiem, un ir izklāstījusi iemeslus, kādēļ tā uzskata, ka uzdotajos jautājumos minēto tiesību normu interpretācija ir vajadzīga, lai izskatītu tai nodoto strīdu. Turklāt, kā ģenerālvokāts norādījis secinājumā 30. punktā, Tiesas atbildes uz jautājumiem par Pamatlēmuma 2002/584 5. panta 3. punkta tvērumu, no vienas puses, un Pamatlēmuma 2008/909 25. panta tvērumu, no otras puses, var tieši ietekmēt darbības, kas iesniedzējtiesai jāveic saistībā ar pamatlietā aplūkoto Eiropas apcietināšanas orderi, un tādēļ nevarot uzskatīt, ka šiem jautājumiem nav nekādas saistības ar pamatlietas priekšmetu. Turklāt, kā ģenerālvokāts norādījis secinājumā 31. punktā, lai arī šajā procesa stadijā, tostarp ņemot vērā

nevainīguma prezumpciju, nav iespējams zināt, vai SF tiks atzīts par vainīgu noziedzīgajos nodarījumos, par kuriem tas tiek apsūdzēts, un vēl jo mazāk – vai viņam tiks piespriests brīvības atņemšanas sods vai piemērots ar brīvības atņemšanu saistīts drošības līdzeklis, tomēr šāds hipotētisks raksturs ir raksturīgs parastai kriminālprocesa norisei un tostarp jebkādi atbilstoši Pamatlēmuma 2002/584 5. panta 3. punktam sniegtajai garantijai. Līdz ar to Nīderlandes valdības argumentam par uzdoto jautājumu hipotētisko raksturu tādēļ, ka nav zināms kriminālprocesa iznākums, nav nozīmes.

- 34 No iepriekš minētā izriet, ka lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir pieņemams.

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Ievada apsvērumi

- 35 Lai atbildētu uz uzdotajiem jautājumiem, vispirms ir jāatgādina, ka Savienības tiesības ir balstītas uz pamatpremisu, saskaņā ar kuru katrai dalībvalstij ar visām pārējām dalībvalstīm – kā tas ir precizēts LES 2. pantā – ir kopīgas daudzas Savienības pamatvērtības, un tās to savstarpēji atzīst. Šī premisa nozīmē un pamato dalībvalstu savstarpējo uzticēšanos šo vērtību atzīšanā un tādējādi Savienības tiesību, ar kurām tās tiek īstenotas, ievērošanā (spriedumi, 2018. gada 25. jūlijs, *Minister for Justice and Equality* (Tiesu sistēmas nepilnības), C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, 35. punkts, un 2019. gada 15. oktobris, *Dorobantu*, C-128/18, EU:C:2019:857, 45. punkts).
- 36 Gan savstarpējas uzticēšanās starp dalībvalstīm principam, gan arī savstarpējas atzīšanas principam, kas pats ir balstīts uz pirmo minēto principu, Savienības tiesībās ir fundamentāla nozīme, jo tie ļauj izveidot un uzturēt telpu bez iekšējām robežām (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2018. gada 25. jūlijs, *Minister for Justice and Equality* (Tiesu sistēmas nepilnības), C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, 36. punkts, un 2019. gada 15. oktobris, *Dorobantu*, C-128/18, EU:C:2019:857, 46. punkts).
- 37 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka Pamatlēmuma 2002/584 mērķis, kā it īpaši izriet no tā 1. panta 1. un 2. punkta, lasot tos kopsakarā ar tā 5. apsvērumu, ir aizvietot notiesāto vai aizdomās turamo personu daudzpusējas izdošanas sistēmu, kuras pamatā ir 1957. gada 13. decembrī Parīzē parakstītā Eiropas Konvencija par izdošanu, ar notiesāto vai aizdomās turēto personu nodošanas starp tiesu iestādēm sistēmu, lai pildītu spriedumus vai veiktu kriminālvajāšanu, šo pēdējo minēto sistēmu balstot uz savstarpējas atzīšanas principu (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2018. gada 25. jūlijs, *Minister for Justice and Equality* (Tiesu sistēmas nepilnības), C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, 39. punkts, un 2018. gada 13. decembris, *Sut*, C-514/17, EU:C:2018:1016, 26. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 38 Šajā kontekstā ar Pamatlēmumu 2002/584, ieviešot vienkāršotu un efektīvāku sistēmu sodīto vai aizdomās par krimināllikuma pārkāpumu turēto personu nodošanai, ir paredzēts atvieglot un paātrināt tiesu sadarbību ar mērķi veicināt Savienībai paredzētā mērķa kļūt par brīvības, drošības un tiesiskuma telpu īstenošanu, balstoties uz augstu uzticības līmeni, kam jāpastāv starp dalībvalstīm (spriedumi, 2018. gada 25. jūlijs, *Minister for Justice and Equality* (Tiesu sistēmas nepilnības), C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, 40. punkts, un 2018. gada 13. decembris, *Sut*, C-514/17, EU:C:2018:1016, 27. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 39 Jomā, kas tiek regulēta ar Pamatlēmumu 2002/584, savstarpējas atzīšanas princips, kas – kā tas tostarp izriet no šī pamatlēmuma preambulas 6. apsvēruma – ir tiesu iestāžu sadarbības krimināllietās “stūrakmens”, ir izteikts šī pamatlēmuma 1. panta 2. punktā, kurā ir paredzēts noteikums, saskaņā ar kuru dalībvalstīm ir jāizpilda ikviens Eiropas apcietināšanas orderis, pamatojoties uz savstarpējas atzīšanas principu un saskaņā ar šī paša pamatlēmuma tiesību normām. Tātad izpildes tiesu iestādes principā var atteikties izpildīt šādu orderi vienīgi atbilstoši izsmeltoši uzskaitītajiem, Pamatlēmumā 2002/584 paredzētajiem neizpildes pamatiem. Turklāt Eiropas apcietināšanas ordera izpilde var tikt pakārtota tikai vienam no minētā pamatlēmuma 5. pantā ierobežojoši paredzētajiem

nosacījumiem. Tādējādi, ja Eiropas apcietināšanas ordera izpilde ir princips, tad izpildes atteikums tiek saprasts kā izņēmums, kas ir jāinterpretē šauri (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2018. gada 25. jūlijs, *Minister for Justice and Equality* (Tiesu sistēmas nepilnības), C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, 41. punkts; 2018. gada 13. decembris, *Sut*, C-514/17, EU:C:2018:1016, 28. punkts, un 2019. gada 15. oktobris, *Dorobantu*, C-128/18, EU:C:2019:857, 48. punkts).

- 40 Tādējādi Pamatlēmumā 2002/584 ir tieši norādīti Eiropas apcietināšanas ordera obligātās neizpildīšanas pamati (3. pants) un fakultatīvās neizpildīšanas pamati (4. un 4.a pants), kā arī garantijas, kas jāsniedz izsniegšanas dalībvalstij īpašos gadījumos (5. pants). Lai arī Pamatlēmuma 2002/584 sistēmas pamatā ir savstarpējas atzišanas princips, šī atzišana tomēr nenozīmē, ka būtu absolūts pienākums izsniegtu apcietināšanas orderi izpildīt (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2010. gada 21. oktobris, B., C-306/09, EU:C:2010:626, 50. punkts, un 2018. gada 13. decembris, *Sut*, C-514/17, EU:C:2018:1016, 29. un 30. punkts, kā arī tajos minētā judikatūra).
- 41 Proti, Pamatlēmums 2002/584 dod iespēju īpašās situācijās atļaut kompetentajām dalībvalstu tiesu iestādēm nolemt, ka izsniegšanas dalībvalstī piespriests sods ir jāizpilda izpildes dalībvalsts teritorijā. Tā tas ir it īpaši saskaņā ar tā 4. panta 6. punktu un 5. panta 3. punktu (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2010. gada 21. oktobris, B., C-306/09, EU:C:2010:626, 51. un 52. punkts, kā arī 2018. gada 13. decembris, *Sut*, C-514/17, EU:C:2018:1016, 30. punkts un tajā minētā judikatūra). Šajā pēdējā minētajā tiesību normā – kā garantija, kas īpašos gadījumos jāsniedz izsniegšanas dalībvalstij, tostarp pamatlietā aplūkotā, – ir norādīts, ka izpildes dalībvalsts pilsonis vai rezidents, uz kuru attiecas Eiropas apcietināšanas orderis kriminālvajāšanas veikšanai, tiks nogādāts atpakaļ uz šo valsti, lai tajā izciestu brīvības atņemšanas sodu vai ar brīvības atņemšanu saistītu drošības līdzekli, kas tai tiks piespriests izsniegšanas dalībvalstī.
- 42 Uz uzdotajiem jautājumiem ir jāatbild, ņemot vērā tieši šos apsvērumus.

Par pirmo jautājumu

- 43 Ar pirmo jautājumu iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai Pamatlēmuma 2002/584 5. panta 3. punkts, lasot to kopsakarā ar tā 1. panta 3. punktu, kā arī ar Pamatlēmuma 2008/909 1. panta a) punktu, 3. panta 3. un 4. punktu un 25. pantu, ir jāinterpretē tādējādi, ka tad, ja izpildes dalībvalsts personas, kas, būdama šīs dalībvalsts pilsonis vai rezidents, tiek pieprasīta kriminālvajāšanas veikšanai atbilstoši Eiropas apcietināšanas orderim, nodošanu pakļauj nosacījumam, ka šī persona pēc nopratināšanas tai tiks nogādāta atpakaļ, lai tajā izciestu brīvības atņemšanas sodu vai ar brīvības atņemšanu saistītu drošības līdzekli, kas tai tiks piespriests izsniegšanas dalībvalstī, šai valstij šī persona ir jānogādā atpakaļ tikai no brīža, kad ne tikai notiesājošais spriedums ir kļuvis galīgs, bet arī kad ir pilnībā beidzies jebkurš procesuālais posms, kas ietilpst kriminālprocesā par noziedzīgo nodarījumu, kurš ir Eiropas apcietināšanas ordera pamatā.
- 44 Ir jānorāda, ka Pamatlēmuma 2002/584 5. panta 3. punktā nav precizēts brīdis, kad persona, uz kuru attiecas Eiropas apcietināšanas orderis, kura izpilde ir pakļauta nosacījumam, ka tiek sniegta garantija šīs tiesību normas izpratnē, ir jānogādā atpakaļ uz izpildes dalībvalsti, lai tajā izciestu brīvības atņemšanas sodu vai ar brīvības atņemšanu saistītu drošības līdzekli, kas tai tiks piespriests izsniegšanas dalībvalstī.
- 45 Proti, šīs tiesību normas formulējumā šajā ziņā ir vien paredzēts, ka attiecīgās personas nogāde uz izpildes dalībvalsti, lai tajā izciestu brīvības atņemšanas sodu vai ar brīvības atņemšanu saistītu drošības līdzekli, kas tai tiks piespriests izsniegšanas dalībvalstī, notiek pēc tam, kad attiecīgā persona, kas ir izpildes dalībvalsts pilsonis vai rezidents, ir tikusi nopratināta izsniegšanas dalībvalstī.
- 46 Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru Pamatlēmuma 2002/584 5. panta 3. punkts tāpat ir jāinterpretē, ņemot vērā tā kontekstu un šī pamatlēmuma mērķus.

- 47 Pirmām kārtām, šajā ziņā ir jāatgādina, ka Pamatlēmums 2002/584 – kā ir norādīts šā sprieduma 38. punktā – ir paredzēts, lai ieviestu jaunu vienkāršotu un efektīvāku sistēmu par krimināllikuma pārkāpumu sodīto vai aizdomās turēto personu nodošanai. Proti, saskaņā ar šā pamatlēmuma 1. panta 1. punktu Eiropas apcietināšanas ordera mehānisma mērķis ir ļaut apcietināt un nodot pieprasīto personu, lai, ņemot vērā minētā pamatlēmuma mērķi, paveiktais noziedzīgais nodarījums nepaliktu nesodīts un lai pret šo personu veiktu kriminālvajāšanu vai liktu tai izciest piespiesto brīvības atņemšanas sodu (spriedums, 2018. gada 6. decembris, IK (Papildsoda izpilde), C-551/18 PPU, EU:C:2018:991, 39. punkts).
- 48 To paturot prātā, ir jānorāda, ka Savienības likumdevējs Pamatlēmuma 2002/584 5. panta 3. punktā ir arī atzinis īpašu nozīmi iespējai palielināt izsniegšanas dalībvalsts pilsoņa vai rezidenta sociālās rehabilitācijas iedarbību, šai personai ļaujot tajā izciest brīvības atņemšanas sodu vai ar brīvības atņemšanu saistītu drošības līdzekli, kas tai tiks piespriests izsniegšanas dalībvalstī pēc tam, kad tā, izpildot Eiropas apcietināšanas orderi, tiks nodota (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2009. gada 6. oktobris, *Wolzenburg*, C-123/08, EU:C:2009:616, 62. punkts, un 2010. gada 21. oktobris, B., C-306/09, EU:C:2010:626, 52. punkts).
- 49 Otrām kārtām, ir jāņem vērā Pamatlēmuma 2008/909 noteikumi, kur šā pamatlēmuma 25. pantā ir paredzēts, ka šie pamatlēmuma noteikumi *mutatis mutandis* ir piemērojami tiktāl, ciktāl tie ir saderīgi ar Pamatlēmuma 2002/584 noteikumiem, izpildot sodus, tostarp tad, ja, rīkojoties atbilstoši pēdējā minētā pamatlēmuma 5. panta 3. punktam, dalībvalsts Eiropas apcietināšanas ordera izpildei paredz nosacījumu, ka attiecīgā persona tiks nodota atpakaļ šai valstij, lai tajā izciestu brīvības atņemšanas sodu vai ar brīvības atņemšanu saistītu drošības līdzekli, kas tai tiks piespriests izsniegšanas dalībvalstī.
- 50 Šajā ziņā no Pamatlēmuma 2008/909 3. panta 1. punkta izriet, ka tās mērķis ir paredzēt noteikumus, kas dalībvalstij ļauj atzīt spriedumu un izpildīt sodu, ko piespriedusi kādas citas dalībvalsts tiesa, lai sekmētu notiesātās personas sociālo rehabilitāciju.
- 51 Tādējādi Savienības likumdevēja paredzētajai sasaistei starp Pamatlēmumu 2002/584 un Pamatlēmumu 2008/909 ir jāpalīdz sasniegt mērķi – atvieglot attiecīgās personas sociālo rehabilitāciju. Turklāt šāda rehabilitācija ir ne tikai notiesātās personas interesēs, bet arī Eiropas Savienības interesēs vispār (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2010. gada 23. novembris, *Tsakouridis*, C-145/09, EU:C:2010:708, 50. punkts, kā arī 2018. gada 17. aprīlis, B un *Vomero*, C-316/16 un C-424/16, EU:C:2018:256, 75. punkts).
- 52 Turklāt ir jānorāda, ka saskaņā ar Pamatlēmuma 2008/909 3. panta 3. punkta pirmo teikumu tas attiecas tikai uz spriedumu atzīšanu un sodu izpildi šā pamatlēmuma izpratnē (spriedums, 2017. gada 25. janvāris, *van Vemde*, C-582/15, EU:C:2017:37, 23. punkts). Tomēr Pamatlēmuma 2008/909 1. panta a) punktā jēdziens “spriedums” ir definēts kā galīgs sprieduma valsts tiesas pieņemts lēmums vai rīkojums, ar ko piespiež sodu fiziskai personai. Tas, ka šajā tiesību normā ir atsauce uz attiecīgā sprieduma “galīgo” raksturu, uzsver īpašo nozīmi, kāda ir piešķirta minētā sprieduma nepārsūdzamajam raksturam, izņemot nolēmumus, par kuriem ir celta prasība (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2017. gada 25. janvāris, *van Vemde*, C-582/15, EU:C:2017:37, 23., 24. un 27. punkts).
- 53 Līdz ar to, ja izpildes tiesu iestāde, rīkodamās atbilstoši Pamatlēmuma 2002/584 5. panta 3. punktam, Eiropas apcietināšanas ordera izpildei ir noteikusi nosacījumu, ka persona, uz kuru tas attiecas un kura ir izpildes dalībvalsts pilsonis vai rezidents, tiks nogādāta atpakaļ šai valstij, lai tajā izciestu brīvības atņemšanas sodu vai ar brīvības atņemšanu saistītu drošības līdzekli, kas tai tiks piespriests izsniegšanas dalībvalstī, šo personu var nogādāt atpakaļ tikai pēc tam, kad notiesājošais spriedums ir kļuvis galīgs šā sprieduma iepriekšējā punktā minētās judikatūras izpratnē.

- 54 Turklāt mērķis sekmēt attiecīgās personas sociālo reintegrāciju, kas noteikts gan šī pamatlēmuma 5. panta 3. punktā, gan Pamatlēmuma 2008/909 noteikumos, atbilstoši pēdējā minētā pamatlēmuma 25. pantam nozīmē, ka tad, ja Pamatlēmuma 2002/584 5. panta 3. punktā paredzētā garantija tiek īstenota, attiecīgā persona uz izpildes dalībvalsti ir jānogādā, cik drīz vien iespējams, pēc tam, kad spriedums, ar kuru piespriests minētais sods, ir kļuvis galīgs.
- 55 Šo interpretāciju apstiprina Pamatlēmuma 2008/909 3. panta 3. punkta otrais teikums, saskaņā ar kuru tas, ka līdztekus piespriestajam sodam ir piespriests arī naudas sods vai pieņemts konfiskācijas rīkojums, kas nav vēl samaksāts, atgūts vai izpildīts, neliedz pārsūtīt izsniegšanas dalībvalsts spriedumu uz izpildes dalībvalsti šā pamatlēmuma 1. panta c) un d) punkta izpratnē.
- 56 Tomēr gadījumā, ja izrādās, ka personas, kurai izsniegšanas dalībvalstī ir piespriests brīvības atņemšanas sods vai ar brīvības atņemšanu saistīts drošības līdzeklis, klātbūtne, lai gan spriedums, ar kuru šis sods vai šis līdzeklis ir piemērots, vairs nevar tikt pārsūdzēts tiesā, ir nepieciešama šajā dalībvalstī citiem procesuāliem posmiem, kas ir daļa no kriminālprocesa par noziedzīgo nodarījumu, kurš ir Eiropas apcietināšanas ordera pamatā, piemēram, papildsoda vai papildu pasākuma noteikšana, mērķis sekmēt notiesātās personas sociālo rehabilitāciju, kas paredzēts Pamatlēmuma 2002/584 5. panta 3. punktā, ir jālīdzsvaro gan ar kriminālvajāšanas efektivitāti, lai nodrošinātu Eiropas apcietināšanas ordera pamatā esošā noziedzīgā nodarījuma pilnīgu un efektīvu apspiešanu, gan ar attiecīgās personas tiesību uz aizstāvību ievērošanu.
- 57 Turklāt ir jāatgādina, ka šie pamatlēmumi – kā izriet no Pamatlēmuma 2002/584 1. panta 3. punkta un no Pamatlēmuma 2008/909 3. panta 4. punkta – nemaina pienākumu ievērot pamattiesības un tiesību pamatprincipus, kas nodrošināti Savienības tiesību sistēmā.
- 58 Proti, saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru atvasinātās Savienības tiesību normas ir jāinterpretē un jāpiemēro, ievērojot pamattiesības, kuru neatņemama daļa ir tiesību uz aizstāvību ievērošana, kas izriet no tiesībām uz lietas taisnīgu izskatīšanu, kuras paredzētas Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 47. un 48. pantā, kā arī Romā 1950. gada 4. novembrī parakstītās Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 6. pantā (spriedums, 2017. gada 10. augusts, *Tupikas*, C-270/17 PPU, EU:C:2017:628, 60. punkts).
- 59 Tādējādi, veicot šā sprieduma 56. punktā minēto līdzsvarošanu, izsniegšanas dalībvalstij ir jānovērtē, vai konkrēto iemeslu dēļ, kas ir saistīti ar attiecīgās personas tiesību uz aizstāvību ievērošanu vai ar pareizu tiesvedības norisi, šīs personas klātbūtne izsniegšanas dalībvalstī ir absolūti nepieciešama pēc tam, kad notiesājošais spriedums ir kļuvis galīgs, līdz brīdim, kad tiek pieņemts galīgs nolēmums citos procesuālajos posmos, kas iekļaujas kriminālprocesā par noziedzīgo nodarījumu, kurš ir Eiropas apcietināšanas ordera pamatā.
- 60 Turpretī izsniegšanas dalībvalsts tiesu iestādei nav tiesību saistībā ar Pamatlēmuma 2002/584 5. panta 3. punktā paredzēto garantiju, lasot to mērķa sekmēt notiesātās personas sociālo rehabilitāciju kontekstā, sistemātiski un automātiski atlikt attiecīgās personas nosūtīšanu uz izpildes dalībvalsti līdz brīdim, kad galīgi tiks pabeigti citi procesuālie posmi, kas iekļaujas kriminālprocesā par noziedzīgo nodarījumu, kurš ir Eiropas apcietināšanas ordera pamatā.
- 61 Šajā kontekstā izsniegšanas tiesu iestādei, īstenojot tai obligāti veicamo līdzsvarošanu, ir jāņem vērā iespēja izmantot sadarbības un savstarpējās palīdzības mehānismu krimināltiesību jomā atbilstoši Savienības tiesībām (pēc analogijas skat. spriedumu, 2016. gada 6. septembris, *Petruhhin*, C-182/15, EU:C:2016:630, 47. punkts). Šajā ziņā tostarp ir jānorāda, ka naudas sodu un konfiskācijas rīkojumu atzīšana un izpilde citās dalībvalstīs – kā izriet no Pamatlēmuma 2008/909 3. panta 3. punkta trešā teikuma – notiek tostarp atbilstoši Pamatlēmumam 2005/214 un Pamatlēmumam 2006/783. Turklāt Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2014/41/ES (2014. gada 3. aprīlis) par Eiropas izmeklēšanas rīkojumu krimināllietās (OV 2014, L 130, 1. lpp.), kuras mērķis ir atvieglot un paātrināt tiesu sadarbību starp dalībvalstīm, pamatojoties uz savstarpējas uzticēšanās un atzīšanas principiem

(spriedums, 2019. gada 24. oktobris, *Gavanozov*, C-324/17, EU:C:2019:892, 35. punkts), 24. pantā ir paredzēta Eiropas izmeklēšanas rīkojuma izdošana nolūkā ar videokonferences vai citas audiovizuālas pārraides palīdzību noprotināt aizdomās turēto vai apsūdzēto, un izsniegšanas un izpildes iestādes, savstarpēji vienojoties, nosaka šīs noprotināšanas praktisko kārtību.

- 62 Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, uz pirmo jautājumu ir jāatbild, ka Pamatlēmuma 2002/584 5. panta 3. punkts, lasot to kopsakarā ar tā 1. panta 3. punktu, kā arī ar Pamatlēmuma 2008/909 1. panta a) punktu, 3. panta 3. un 4. punktu un 25. pantu, ir jāinterpretē tādējādi, ka tad, ja izpildes dalībvalsts personas, kura ir šīs dalībvalsts pilsonis vai rezidents un uz kuru attiecas Eiropas apcietināšanas orderis kriminālvajāšanas veikšanai, nodošanu pakļauj nosacījumam, ka šī persona tai tiek nogādāta atpakaļ pēc tam, kad tā tiks noprotināta, lai tajā izciestu brīvības atņemšanas sodu vai ar brīvības atņemšanu saistītu drošības līdzekli, kurš tai tiks piespriests izsniegšanas dalībvalstī, šai dalībvalstij šī persona ir jānogādā, tiklīdz šis notiesājošais spriedums ir kļuvis galīgs, ja vien konkrētu iemeslu dēļ, kas ir saistīti ar attiecīgās personas tiesību uz aizstāvību ievērošanu vai pareizu tiesvedības norisi, šīs personas klātbūtne nav obligāti nepieciešama minētajā valstī līdz brīdim, kad tiks pieņemti galīgi lēmumi par citiem procesuālajiem posmiem, kas ietilpst kriminālprocesā par noziedzīgo nodarījumu, kurš ir Eiropas apcietināšanas ordera pamatā.

Par otro jautājumu

- 63 Ar otro jautājumu iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai Pamatlēmuma 2008/909 25. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tad, ja kriminālvajāšanai izsniegta Eiropas apcietināšanas ordera izpilde ir pakļauta Pamatlēmuma 2002/584 5. panta 3. punktā paredzētajam nosacījumam, izpildes dalībvalsts tāda brīvības atņemšanas soda vai ar brīvības atņemšanu saistīta drošības līdzekļa izpildei, kas attiecīgajai personai piespriests izsniegšanas dalībvalstī, atkāpjoties no Pamatlēmuma 2008/909 8. panta 2. punkta, var pielāgot šā soda ilgumu, lai tas atbilstu tam, kas tiktu piemērots par attiecīgo noziedzīgo nodarījumu izpildes dalībvalstī.
- 64 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka Pamatlēmuma 2008/909 8. panta 2. punkts ļauj kompetentajai izpildes dalībvalsts iestādei pielāgot izsniegšanas dalībvalstī piespriesto sodu, ja tā ilgums nav saderīgs ar izpildes dalībvalsts tiesībām. Tomēr šī iestāde pielāgot šādu sodu var nolemt tikai tad, ja minētais sods pārsniedz augstāko iespējamo sodu, kas paredzēts attiecībā uz līdzīgiem noziedzīgiem nodarījumiem saskaņā ar šīs valsts tiesību aktiem, un pielāgotais sods nevar būt mazāks par augstāko iespējamo sodu, kas paredzēts attiecībā uz līdzīgiem noziedzīgiem nodarījumiem saskaņā ar izpildes valsts tiesību aktiem. Šajā kontekstā Pamatlēmuma 2008/909 8. panta 4. punktā ir precizēts, ka pielāgotais sods nedrīkst pastiprināt sprieduma valstī piespriesto sodu saistībā ar tā veidu vai ilgumu.
- 65 Tātad Pamatlēmuma 2008/909 8. pantā ir paredzēti stingri nosacījumi, ar kādiem izpildes valsts kompetentā iestāde drīkst pielāgot sprieduma dalībvalstī piespriesto sodu, kas tādējādi ir vienīgie izņēmumi no principiālā pienākuma, kurš ir minētajai iestādei atbilstoši šī pamatlēmuma 8. panta 1. punktam atzīt tai nosūtīto spriedumu un izpildīt piespriesto sodu, kura ilgums un veids atbilst šīs sprieduma dalībvalsts taisītajā spriedumā paredzētajam (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2016. gada 8. novembris, *Ognyanov*, C-554/14, EU:C:2016:835, 36. punkts).
- 66 No minētā izriet, ka Nīderlandes valdības piedāvātā interpretācija, saskaņā ar kuru Pamatlēmuma 2008/909 25. pantā gadījumā, kad persona ir nodota izsniegšanas dalībvalstij, izmantojot atpakaļnogādes garantiju, izpildes dalībvalstī esot atļauts sodu pielāgot ārpus gadījumiem, kas paredzēti minētā pamatlēmuma 8. pantā, nevar tikt atbalstīta, jo citādi šai tiesību normai un it īpaši spriedumu atzīšanas un izpildes principam, kas ir ietverts tā 1. punktā, tiktu atņemta jebkāda lietderīgā iedarbība.

- 67 Līdz ar to izpildes dalībvalsts tikai tādēļ, ka izsniegšanas dalībvalsts atbilstoši Pamatlēmuma 2002/584 5. panta 3. punktam sniegtās garantijas ietvaros izsaka atrunu par iespēju pirmajā no šīm dalībvalstīm pielāgot sodu, ko, iespējams, piespriedīs otrajā dalībvalstī, pārsniedzot gadījumus, kas paredzēti Pamatlēmuma 2008/909 8. pantā, nevar atteikties nodot attiecīgo personu.
- 68 Šādos apstākļos uz otro jautājumu ir jāatbild, ka Pamatlēmuma 2008/909 25. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tad, ja kriminālvajāšanai izsniegta Eiropas apcietināšanas ordera izpilde ir pakļauta Pamatlēmuma 2002/584 5. panta 3. punktā paredzētajam nosacījumam, izpildes dalībvalsts tāda brīvības atņemšanas soda vai ar brīvības atņemšanu saistīta drošības līdzekļa izpildei, kas attiecīgajai personai piespriests izsniegšanas dalībvalstī, var pielāgot šī soda ilgumu tikai atbilstoši stingrajiem nosacījumiem, kas paredzēti Pamatlēmuma 2008/909 8. panta 2. punktā.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 69 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (ceturtā palāta) nospriež:

- 1) **Padomes Pamatlēmuma 2002/584/TI (2002. gada 13. jūnijs) par Eiropas apcietināšanas orderi un par nodošanas procedūrām starp dalībvalstīm 5. panta 3. punkts, lasot to kopsakarā ar tā 1. panta 3. punktu, kā arī ar Padomes Pamatlēmuma 2008/909/TI (2008. gada 27. novembris) par savstarpējas atzīšanas principa piemērošanu attiecībā uz spriedumiem krimināllietās, ar kuriem piespriesti brīvības atņemšanas sodi vai ar brīvības atņemšanu saistīti pasākumi, lai tos izpildītu Eiropas Savienībā, ar grozījumiem, kas izdarīti ar Padomes Pamatlēmumu 2009/299/TI (2009. gada 26. februāris), 1. panta a) punktu, 3. panta 3. un 4. punktu un 25. pantu, ir jāinterpretē tādējādi, ka tad, ja izpildes dalībvalsts personas, kura ir šīs dalībvalsts pilsonis vai rezidents un uz kuru attiecas Eiropas apcietināšanas orderis kriminālvajāšanas veikšanai, nodošanu pakļauj nosacījumam, ka šī persona tai tiek nogādāta atpakaļ pēc tam, kad tā tiks nopratināta, lai tajā izciestu brīvības atņemšanas sodu vai ar brīvības atņemšanu saistītu drošības līdzekli, kurš tai tiks piespriests izsniegšanas dalībvalstī, šai dalībvalstij šī persona ir jānogādā, tiklīdz šis notiesājošais spriedums ir kļuvis galīgs, ja vien konkrētu iemeslu dēļ, kas ir saistīti ar attiecīgās personas tiesību uz aizstāvību ievērošanu vai pareizu tiesvedības norisi, šīs personas klātbūtne nav obligāti nepieciešama minētajā valstī līdz brīdim, kad tiks pieņemti galīgi lēmumi par citiem procesuālajiem posmiem, kas ietilpst kriminālprocesā par noziedzīgo nodarījumu, kurš ir Eiropas apcietināšanas ordera pamatā.**
- 2) **Pamatlēmuma 2008/909, ar grozījumiem, kas izdarīti ar Pamatlēmumu 2009/299, 25. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tad, ja kriminālvajāšanai izsniegta Eiropas apcietināšanas ordera izpilde ir pakļauta Pamatlēmuma 2002/584, ar grozījumiem, kas izdarīti ar Pamatlēmumu 2009/299, 5. panta 3. punktā paredzētajam nosacījumam, izpildes dalībvalsts tāda brīvības atņemšanas soda vai ar brīvības atņemšanu saistīta drošības līdzekļa izpildei, kas attiecīgajai personai piespriests izsniegšanas dalībvalstī, var pielāgot šī soda ilgumu tikai atbilstoši stingrajiem nosacījumiem, kas paredzēti Pamatlēmuma 2008/909, ar grozījumiem, kas izdarīti ar Pamatlēmumu 2009/299, 8. panta 2. punktā.**

[Paraksti]